

רעיונות מקוריים לדרשות שבועיות לשלוחים

יום ב דחג השבועות - יזכור
"אתרי תיירות" עלומים ומכוסים...

יצא לאור בתאריך:
כ"ז אייר תשס"ז

פרשה:
יום ב דחג השבועות - יזכור

כותרת:
"אתרי תיירות" עלומים ומכוסים...

רעיונות מקוריים לדרשות שבועיות לשלוחים

יום ב דחג השבועות - יזכור

"אתרי תיירות" עלומים ומכוסים...

יום ב דחג השבועות - יזכור

"אתרי תיירות" עלומים ומכוסים...

מישהו יודע היכן הר סיני? יש מישהו שביקר שם? לפעמים אני רואה תמונות של איזה הר ומתחתם מופיע הכיתוב שזהו הר סיני, אבל אינני בטוח שזהו באמת ההר שלמרגלותיו עמדו ישראל בחג השבועות.

ראיתי פעם אבן שטענו שהיא מהר סיני; מכל צדדי האבן הופיעו צורות של שיח. כידוע שהפעם הראשונה שה' התגלה למשה מתוך הסנה הבוהק היה על הר האלקים חורב שהוא הר סיני, ואם באבן יש צורות כאלו – סימן שזה מהר סיני...

אבל אינני בטוח שבאמת יודעים היכן בדיוק מיקומו של הר סיני, וכי הארכיאולוגים מצאו שאריות מהלוחות שמשה רבינו שבר, או שהם מצאו את הנעליים שמשה רבינו הוריד כשה' התגלה אליו בפעם הראשונה ואמר לו "של נעליך מעל רגליך".

בכלל רואים דבר מוזר: הר סיני מוזכר בתורה שש עשרה פעמים, כל ילד מכיר את השם "הר סיני"; ישנם בתי ספר, בתי רפואה, רחובות וכו' שנקראים בשם "סיני", ובכל זאת אף אחד לא יודע את מיקומו של ההר עצמו.

לעומת זאת, הר הבית, שלא מוזכר בתורה בשם הזה אף לא פעם אחת – הוא המקום הכי מפורסם בעולם. ודוקא הר סיני שבו התגלה הקב"ה בפרהסייה קבל עם ועדה – לא נותר ממנו כל זכר!

וכמו שהתורה אומרת בפרשת יתרו שאין שום קדושה בהר הזה, ורק בשעה שהקב"ה נמצא על ההר אסור לגעת בו, אבל מיד "במשוך היובל המה יעלו בהר". שום קדושה לא נותרה על המקום שבו נתנה לנו התורה... מדוע?

רעיונות מקוריים לדרשות שבועיות לשלוחים

יום ב דחג השבועות - יזכור

"אתרי תיירות" עלומים ומכוסים...

אנו עומדים עכשיו לפני אמירת "יזכור". אחד המנהגים המוכרים למי שנפטרו הוריו הוא, שמפעם לפעם הוא מבקר את הקבר שלהם. יש נוהגים לעשות זאת ביום של הארצייט שלהם וישנם כאלה שמבקרים בערב ר"ה וכדו'. המנהג הזה אינו מנהג חדש; אנו מוצאים בתורה שיעקב אבינו קבר את רחל בדרך לבית לחם ולא במערת המכפלה בחברון, כי הוא ראה בנבואה שיום יבוא ועם ישראל יוגלה מירושלים והם יעברו ליד קברה של רחל ויתפללו שם ורחל תבקש עליהם רחמים (בראשית מח, ז, רש"י שם).

עד"ז אנו מוצאים אצל כלב כשהוא הלך ביחד עם המרגלים לארץ, הוא השתטח על קברי אבות שיהיה לו את הכוח להנצל מעצת המרגלים ולא לעשות את הטעות שהם עשו (במדבר י"ג, כ"ב רש"י שם).

וכך גם בכל שנות ההיסטוריה של העם היהודי, היה זה מנהג עתיק להשתטח על קברי צדיקים, ועד היום אלפי יהודים הולכים להתפלל על האהל של הרבי ורואים שהתפילות שלהם נענות. זוהי אפוא הסיבה שאנו יודעים היכן קבורים האבות הקדושים אברהם יצחק ויעקב שנפטרו לפני קרוב לארבעת אלפים שנה. אנו יודעים היכן קברה של רחל אמנו, קברו של יוסף וכו' וכו'.

דוקא על קברו של משה רבינו אבי כל הנביאים אומרת התורה "ולא ידע איש את קבורתו". לכאורה מדוע שיהודים לא יוכלו ללכת לקברו של משה רבינו ולבקש רחמים על כל צרכיהם כמו שעם ישראל נהג במשך כל השנים?!

כולם מכירים את המילים הראשונות שפותחות את מסכת אבות "משה קיבל תורה מסיני", אבל אנו לא יודעים למצוא לא את "משה" ולא את "סיני"...

ישנם יהודים שהשם הפרטי שלהם הוא סיני, וישנם יהודים אין-ספור שנקראים בשם משה. אבל חכמים השתמשו בשם סיני כהגדרה על תלמיד חכם מסוים. מסופר שאחרי מותו של רבי יהודה בשנת 299 הוצרכו חכמים למנות ראש ישיבה בפומבדיתא שבבבל והם לא ידעו להכריע בין שני המועמדים למשרה זו: רבה רב יוסף. רבה היה "עוקר הרים" כלומר חכם שנון ומחודד ביותר, ולעומתו חכמתו של רב יוסף התאפיינה ב"סיני", הוא הצטיין בבקאותו הגדולה בברייתות

פרייקט בחסות "משרד השלוחים"

יצא לאור בתאריך: כ"ז אייר תשס"ז
הדברים על אחריות הכותב בלבד

רעיונות מקוריים לדרשות שבועיות לשלוחים

יום ב דחג השבועות - יזכור

"אתרי תיירות" עלומים ומכוסים...

ובשמועות והוא זכר את כל התורה שבעל-פה. שלחו את שאלת המועמדות לשיבת ארץ-ישראל – "סיני ועוקר הרים איזה מהם עדיף", את מי ראוי יותר למנות לראש ישיבה. וחכמי ארץ ישראל הכריעו את הכף לטובת רב יוסף בטענה ש"סיני עדיף שהכל צריכים למרי חטיא" (= בעל החיטים, כלומר, כולם צריכים בעל הלכות ברורות ומסודרות בברייתות ובשמועות). (ברכות סד, א; הוריות י"ד, א). רב יוסף כונה אפוא בשם 'סיני' כי אצלו נשתמרה התורה בדיוק כפי שהיא ניתנה בהר סיני.

אנו מוצאים מדרש דומה בקשר לתנא הגדול רבי אליעזר בן הורקנוס (שיהש"ר א, ג): "בית מדרשו של רבי אליעזר היה עשוי כמין ריס ואבן אחת היתה שם והיתה מיוחדת לו לשיבה, פעם אחת נכנס רבי יהושע התחיל נושק אותה האבן ואמר האבן הזאת דומה להר סיני וזה שישב עליה דומה לארון הברית", שוב אנו רואים שהשתמשו בשם סיני על מנת להגדיר מקום שמלמדים בו תורה.

עד"ז אנו מוצאים בקשר לשם של משה רבינו. בגמרא אנו רואים כמה פעמים שמכנים גדול בישראל בשם משה. לדוגמא במסכת שבת (קא, ב) שרב ספרא פונה לרבא ואומר לו "משה שפיר קאמרת" ומפרש רש"י "משה כלומר רבינו בדורו כמשה בדורו", זאת אומרת שגדול בתורה נקרא משה ובפרט על פי הזהר "אתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא".

וכמו שרבינו הזקן כותב בתניא פרק מ"ב: "בכל דור ודור יורדין ניצוצין מנשמת מרע"ה ומתלבשין בגוף ונפש של חכמי הדור עיני העדה ללמד דעת את העם ולידע גדולת ה'". שוב אנו נוכחים לראות שכל מנהיג בדורו הוא ניצוץ של משה רבינו.

ואולי יש לומר שזהו הביאור מדוע לא ידוע היכן מיקומו של הר סיני והיכן קברו של משה רבינו. כי כל יהודי שלומד תורה הרי מקום לימודו הופך להיות הר סיני והיהודי עצמו שלומד הוא בעצמו משה רבינו. ולכן הקב"ה לא קידש את הר סיני, וכמו שהגמרא אומרת במסכת תענית (כ"א, ב) "רבי יוסי אומר לא מקומו של האדם מכבדו אלא אדם מכבד את מקומו שכן מצינו בהר סיני שכל זמן שהשכינה שרויה עליו אמרה תורה גם הצאן והבקר אל ירעו אל מול ההר ההוא, נסתלקה שכינה ממנו אמרה תורה במשוך היובל המה יעלו בהר".

פרייקט בחסות "משרד השלוחים"

יצא לאור בתאריך: כ"ז אייר תשס"ז
הדברים על אחריות הכותב בלבד

רעיונות מקוריים לדרשות שבועיות לשלוחים

יום ב דחג השבועות - יזכור

"אתרי תיירות" עלומים ומכוסים...

הקב"ה לא רצה שהר סיני יהפוך להיות אתר תיירות או שקברו של משה רבינו יהפוך להיות מוקד לעליה לרגל, אלא כל יהודי שנמצא בקצה העולם והוא לומד תורה, המקום שבו הוא לומד זה הר סיני והלומד עצמו מעורר בתוכו את הניצוץ של משה רבינו החבוי בתוכו, וכמו שאדמו"ר הזקן כותב "כי כל נפש ונפש יש בה מבחי' משרע"ה".

אנו הולכים כעת לומר תפילת "יזכור". כולם יודעים שצריך לומר קדיש לעילוי נשמת ההורים וכן אומרים "יזכור", גם מקובל לתת צדקה וכו'. אבל כדאי לזכור שיש גם מנהג נוסף שהוא לימוד משניות לעילוי נשמתם כי משנה אותיות נשמה. ולכן כשאנו עומדים בעיצומו של חג השבועות ומעוניינים לעשות משהו לעילוי נשמתם של ההורים, הרי ביום שבו חוגגים את מתן תורה הדבר הכי נכון הוא לקבל על עצמו להוסיף בשיעור תורה לע"נ ההורים, וכשהוא לומד תורה כאן למטה גם ההורים למעלה בגן-עדן לומדים תורה ביחד אתו.